

ФИЛОЛОГИЧЕСКА СРЕЩА НА ДВАТА КРАЯ НА СТАРИЯ КОНТИНЕНТ

Идеята за създаването на тази книжка на „Език и литература“ дойде от желанието да покажем резултатите от взаимния филологически интерес на двата края на Стария континент – югоизточния и северозападния, а конкретният повод е отбелязването на 20-ата годишнина от създаването на специалността „Скандинавистика“ в Софийския университет. Както се вижда от съдържанието на броя, българските скандинависти демонстрират интерес и изследователски търсения и успехи и през последните две десетилетия са направили много за опознаването на северните култури и за популяризирането им у нас. Оказа се обаче, че в Европейския северозапад интересът към България се е загубил и едва мъждее. И не мога да не си спомня с тъга 80-те години, когато във всички скандинавски страни се развиваше интензивно българистика, която показваше резултатите от своите изследвания на провеждащите се на две години българо-скандинавски симпозиуми – ту в България, ту в някоя от скандинавските страни. Разгръщам сборника от Третия симпозиум, проведен във Варна от 20 до 26 септември 1985 г., и в него откривам имената на изявени българисти от Упсала, Хелзинки, Осло, Гьотеборг, Орхус, Стокхолм, Ваза, Копенхаген, Лунд. Къде са сега тези изследователи? Защо въпреки упоритостта и големите усилия от страна на редакцията скандинавската българистика е представена изключително слабо в броя? Защо в миналото във всичките скандинавски страни се проявяваше изследователски интерес към нашия език, литература и култура и желание за взаимно опознаване на нашите народи? Само ентузиазмът и усилията на вече покойния проф. Петър Пашов ли поддържаха жив пламък на този интерес? Помня последния българо-скандинавски симпозиум, състоял се в средата на 90-те години в Банкя, чиито материали за съжаление не бяха издадени. И за последвалото десетилетие и половина като че ли всичко това се заличи и не остана почти нищо. Защо тогава имаше интерес, а сега този интерес – ако го има – не намира изява? Дали защото засилената глобализация остави на „сцената“ само големите култури и езици? Или причините имат икономически характер? Обяснения могат да се търсят в различни посоки. Със сигурност обаче вината най-напред е в липсата на държавна стратегия към българистиката в чужбина. На тази тема се говори много, но не се предприема нищо съществено. Нека се надяваме и направим всичко възможно българистиката във всички нейни измерения отново да се нареди сред националните ни приоритети.

БОЯН ВЪЛЧЕВ